

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.08.2023

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

Erzurum ekonomisi bilindiği üzere tarım ve hayvancılık üzerine kurulmuştur. Ancak eğitim ve sanayi alanında da kente geçmişte özel bir önem verilmiştir. Şehrin önemli bağlantı yolları üzerinde konumlanmış olması da kuşkusuz önemli bir faktördür. Tarım ürünlerinin sanayiye entegrasi anlamında bölgede yetişen şeker pancarının, şeker fabrikası ile başka bir üretim biçimini de beraberinde getirmesi önemlidir. Erzurum ve Erzincan Şeker Fabrikalarının temelleri Eylül 1954 tarihinde atılmış; 1956 yılında açılışı yapılan fabrikalar şeker üretime başlamıştır. Erzurum şeker fabrikasının kuruluşu ile deniz seviyesinden yaklaşık 1850 metre de şeker pancarı üretimi ilk kez yapılmış olup kurulduğunda günlük 1.800-2.000 ton pancar işleme kapasitesi ile faaliyetlerine başlayan Erzurum şeker fabrikası 1979 yılında yapılan yatırımla günlük pancar işlemesini 3.000 tona çıkarmıştır.

Yine Erzurum şeker fabrika sahasında alkol fabrikasının 19 Temmuz 1979 tarihinde temeli atılmış, Nisan 1982 tarihinde montajına başlanmış Ekim 1983 tarihinde ilk deneme kampanyasını yaparak üretime başlamıştır. Fabrikanın asıl kuruluş amacı benzine katkı olabilecek "mutlak alkol" üretimi idi. Mutlak alkol üretebilmek için kullanılan katalizör madde olan "Benzen" kanserojen madde olduğundan mutlak alkol üretiminden vaz geçilerek "ham alkol" ve "saf alkol" olarak üretim kararı alınıp 7/01/2004 yılına kadar üretim yapılmıştır. Ancak sonrasında bu fabrika da Şeker Fabrikası gibi özelleştirilmiştir.

Ülke genelinde sanayi ile ilgili düzenlenen raporlara göre, bölgede ilk üç sırayı Kimya-Otomobil ve Madencilik almakta ise de Erzurum'da bunun 5. ve 6. sıralarda olduğu gözlenmiştir. Şehirde atıl durumda bulunan pek çok fabrika olduğu da bilinmektedir. Erzurum'da imalat alanında Gıda sanayi, Kimya- plastik sanayi, Metal Eşya Sanayi, Makine Sanayi, Petrol ve Tekstil Sanayi üretimde önde gelen sektörler olarak faaliyet gösterdiği de ifade edilmektedir.

Şu anda yeni yerinde faaliyet gösteren Erzurum İkinci Sanayi Bölgesi daha evvel yanlış yer seçimi nedeniyle vahim durumdadır. Heyelan nedeniyle birçok fabrika ve meslek lisesi binası yıkıldığı bilinmektedir. Elbette daha evvel zemin etüdünün yapılmış olması halinde bunca zararın meydana gelmeyeceği ve yatırıma aktarılacağı da ortadadır.

Başlıbaşına bu durum, sanayinin gelişmemesi noktasında iktidar politikalarının eksikliğini göstermesi bakımından önemlidir.

Bu bağlamda;

- 1- Erzurum'da toplam kaç fabrika bulunmaktadır?
- 2- Erzurum'daki fabrikaların sektörlere göre dağılımı ne şekildedir?
- 3- Erzurum'da fabrikalarda istihdam edilen kişi sayısı nedir?
- 4- Erzurum'da kurulu fabrikalar için tedarik sağlayıcı yan sektörler nelerdir? Bu sektörlerde istihdam edilen kişi sayısı nedir?
- 5- Erzurum'da kaç şirket bulunmaktadır?
- 6- Erzurum'daki şirketlerin sektörlere göre dağılımı ne şekildedir?
- 7- Erzurum'da şirketlerde istihdam edilen kişi sayısı nedir?
- 8- Fabrika ve şirketlerde çalışanların cinsiyete ve yaşa göre dağılımı ne şekildedir?
- 9- Fabrika ve şirketlerde çalışanların eğitim durumlarına göre dağılımı ne şekildedir? Çalışanlar arasında kaç üniversite, kaç lise, kaç ilköğretim mezunu bulunmaktadır?
- 10- Erzurum'da geçmişte devlet eliyle kurulan sonrasında ise özelleştirilen fabrika ve işletme sayısı nedir?
- 11- Erzurum Şeker Fabrikasının özelleştirme öncesi ve sonrasına dair üretim hacmi yıllara göre ne şekildedir?
- 12- Alkol Fabrikasının özelleştirme öncesi ve sonrasına dair üretim hacmi yıllara göre ne şekildedir?
- 13- Özelleştirmelerin üretime katkısı olmuş mudur? Bu katkı oransal olarak ne düzeydedir?
- 14- Erzurum'da gıda, kimya, plastik sanayi, metal, makine, petrol ve tekstil sanayiinde istenilen düzeylere gelinmiş midir? Üretimi hacimleri ve ihracat bağlamında kente ekonomik getirisi ne düzeydedir?
- 15- 2. Sanayi Bölgesi olarak ancak heyelan nedeniyle meydana gelen çökmeler sonucu ne kadarlık bir zarar meydana gelmiştir? Bu zararların telafisi ne şekilde gerçekleşmiştir?
- 16- Erzurum için sanayiinin gelişimi önem arz etmekte olup neden gerekli zemin çalışmaları yürütülmemiş ve ülke ekonomisi zarara uğratılmıştır?
- 17- Erzurum'da sanayileşmenin gelişmesi adına hangi çalışmalar yürütülmektedir? Gündemimizde başka çalışmalar var mıdır?
- 18- Erzurum'da istihdamın artırılmasına yönelik hangi çalışmaların yapılması gündeminizdedir?